

Motion till riksdagen 2005/06:Ub304

av **Holger Gustafsson (kd)**

Samarbetet mellan gymnasieskolor och näringsliv

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att satsa på ungdomars företagsamhet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda hur alla landets gymnasieskolor kan knytas närmare det lokala näringslivet.

Bakgrund

Västsvenska Industri- och Handelskammaren utför varje år en stor attitydundersökning, Fokus Attityd, bland Västsveriges gymnasieungdomar. Undersökningen syftar till att följa värderingsförändringar bland unga för att få en bild av hur samhället med dem kommer att förändras på sikt.

Västsverige står liksom övriga regioner i Sverige och Europa inför stora utmaningar. Under det senaste året har vi näst intill dagligen kunnat läsa om företag som flyttar sin verksamhet till låglöneländer. Konkurrensen om kompetensen är i dag stenhård. Det kommer att gå bra för de regioner som kompetensen flyttar till och avsevärt sämre för de regioner som överges. Det är därför nödvändigt att Västsverige och Skaraborg blir en attraktiv region i världsklass som lyckas behålla de egna ungdomarna men även locka till sig andras.

Attitydundersökningen, som i år genomfördes på 29 skolor i femton västsvenska kommuner, visar på följande generella trender:

- Sedan år 2002 har ungdomars entusiasm och attityder förändrats i negativ riktning.
- Ungdomar är mycket benägna att skaffa sig en högre utbildning, men är i sjunkande omfattning beredda att flytta för att få en utbildning.
- Unga kan i viss grad tänka sig att starta eget, men är i låg grad intresserade av att uppfinna något.

Fel! Okänt namn på

- Unga av i dag är optimistiska vad gäller den egna framtiden. Anmärkningsvärt mycket mindre hoppfulla är de över den egna hemortens och Sveriges framtid.
- Unga är i hög grad flexibla vad beträffar var någonstans de skall bo och arbeta. De kan tänka sig att flytta för att få ett arbete. De är dock negativa till att behöva pendla till jobbet inom Västsverige.
- Ungdomar vill helst jobba inom medier. Industri, sjukvård och utbildning är sektorer som är lågt värderade.

Vilja att starta eget

Västsverige och Skaraborg är i behov av fler företag som skapar och utvecklar nya tjänster, nya varor och därmed nya arbetstillfällen. De ungdomar som deltog i nämnda undersökning instämmer i viss grad till påståendet: "Jag skulle gärna vilja starta ett eget företag." Andra undersökningar visar att tröskeln mellan att vilja starta eget och att verkligen göra det är mycket hög. Bland högskolestuderande är 60 % positiva till att starta eget företag, men det är endast 3,5 % som verkligen gör det.

Det finns en påtaglig skillnad mellan flickors och pojkars inställningar till att starta eget. Betydligt fler pojkar än flickor är positivt inställda till eget företagande.

Ung Företagsamhet (UF) är en ideell organisation som sedan 1980 verkar för att införa företagsamhet och ett engagerat näringsliv i det svenska utbildningssystemet. Genom Ung Företagsamhets utbildningar ges ungdomar möjlighet att utveckla kreativitet, företagsamhet och entreprenörskap. Sedan starten 1980 har verksamheten utvecklats och efterfrågan från utbildningssystemet ökat varje år.

UF kan påvisa att träning av företagsamhet ger resultat. 2002 genomfördes en undersökning som visade att arbetslösheten bland före detta UF-ungdomar är lägre än genomsnittet. Dessutom har bland dem som var 29 år eller äldre i undersökningen 20 % startat egna företag och därigenom genererat 12 500 arbetstillfällen.

Detta visar att det är av stor vikt att satsa på ungdomars intresse av att starta eget företag.

Företaget som resurs i skolan

Det är nu viktigare än någonsin att den generationen som snart skall ta klivet ut på arbetsmarknaden vet vilken värld de utbildas för. Det västsvenska näringslivet, som skall anställa stora delar av morgondagens arbetskraft, har allt att vinna på ett samarbete med skolan. Ett fadderskap kan också vara ett viktigt verktyg i syfte att öka ungdomars vilja att starta eget företag.

Skolan som en resurs i företaget

Näringslivet har allt att tjäna på att lära känna den unga generationens attityder och värderingar. I samarbetet har företagen unika möjligheter att få nya insikter, kreativa uppslag och idéer. Olika branscher, företag och yrkesroller kan visas upp. Ledarskap, attityder, etik och moral, arbetsmiljö är exempel på teman som företaget kan diskutera med ungdomarna. Företagande och entreprenörskap kan hamna på skolans agenda. Förutom en insats för den unga generationen ökar företagets långsiktiga möjligheter att rekrytera rätt arbetskraft. Samverkan ger dessutom en betydande "goodwill" i orten där skola och företag verkar. Ett möte per termin, eller två per år, räcker långt för att bygga relationer och skapa nya kunskaper.

Sammanfattning

Att entusiasmera och inge framtidstro i våra ungdomar inför lärande, arbetsliv och eget företagande är av oerhörd vikt. Vi måste utbilda och rekrytera lärare som både förstår och kan förmedla sina ämnen i ett tillämpat och konstruktivt perspektiv. Det kräver att såväl lärarstudenter som färdiga lärare tillbringar avsevärt mer tid i den problemlösande och möjlighetsskapande värld som väntar deras elever efter skolan. Det måste bli en obligatorisk del i lärarnas arbetstid.

Stockholm den 28 september 2005

Holger Gustafsson (kd)